

Suomenkielisen kasvatusta- ja koulutusvaliokunnan vastineet, arviointikertomus vuodelta 2024

Vuoden 2024 arviointikertomuksessa tarkastusvaliokunta on ottanut arvioinnin kohteeksi sivistys- ja hyvinvointitoimen, painopistealueina varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut, sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen.

Seuraavassa käsitellään vuoden 2024 arviointikertomuksen huomioita kasvatuksen ja koulutuksen tulosalueiden osalta ja vastataan tarkastusvaliokunnan esittämiin kysymyksiin.

Arviointikertomuksen koonti – Sivistystoimi 2024

Vuonna 2024 sivistystoimi keskittyi säästötoimiin, palveluiden ja henkilöstömitoitusten sopeuttamiseen väestökehityksen mukaisesti. Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa tarkistettiin, esiopetus keskitettiin kaupungille ja yksityisen varhaiskasvatuksen ohjausprosesseja päivitettiin. Ulkomaalaistaustaisten lasten integraatiota tuettiin resurssien puitteissa.

Osallisuutta vahvistettiin vanhempien tilaisuuksilla sekä oppilas- ja opiskelijakyselyillä. Hyvinvointityötä tehtiin tiiviissä yhteistyössä kolmannen sektorin ja hyvinvointialueen kanssa.

Toimialalla tunnistettiin tarve selkeämmille tavoitteille, tavoitetasoille ja vastuiden määrittelylle. Tarkastusvaliokunnan aiempiin suosituksiin reagoitiin toimenpitein, mutta valiokunta korostaa edelleen suunnitelmallisuuden, vaikuttavuuden ja selkeän vastuunjaon merkitystä kaupungin hyvinvointityössä.

Strategiset tavoitteet, vastineet:

- **3.1 Kokonaisvaltainen hyvinvointi**

Tarkastusvaliokunnan arvio

Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseksi kaupungissa on toimenpiteeksi määritetty saavutettavat ja tasapuoliset palvelut. Tavoitteen toteutumiseksi on määritetty mittarit vain varhaiskasvatuspalveluihin osallistumiselle. Tavoitteen ja toimenpiteiden sekä kirjattujen toteutumista kuvaavien mittarien välinen yhteys on epäselvä. Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseksi on tehtävä muitakin toimenpiteitä kuin varhaiskasvatuksen osallistumisasteen kasvattamiseen kohdistetut toimenpiteet. (Ote arviointikertomuksesta, 2. 26)

Mittarin toteuma vuonna 2024

Kokonaisvaltaista hyvinvointia on aiemmin mitattu väestön sairastavuus indeksillä. Sairastavuusindeksiä ei enää seurata valtakunnallisesti, joten kaupungissa hyödynnetty mittari ei ole enää ajankohtainen. Korvaavaa mittaria ei ole asetettu.

- **3.3 Eheä oppimispolku tulevaisuuteen**

Tarkastusvaliokunnan arvio

Toimenpiteiksi eheän oppimispolun toteutumiseksi on määritetty Kasavuoren A-Siiven uudisrakennuksen hankesuunnitelman hyväksyntä kaupunginvaltuustossa (16.9.2024), yhdenvertaisten oppilaskohtaisten budjettien laskentamallin hyväksyntä kunnanvaltuustossa ja uuden suomenkielisen esiopetuksen/alakoulun hankesuunnitelman hyväksyminen. (Ote arviointikertomuksesta, s. 27)

Vastaus tarkastusvaliokunnan arvioon:

Kiitämme tarkastusvaliokuntaa arvioinnista ja huomiosta eheän oppimispolun edistämiseen liittyen.

Tarkastusvaliokunta toteaa, että *”Kauniaisten tulokset valtakunnallisissa arvioinneissa eivät ylittäneet kansallisia keskiarvoja (PISA 2022)”*. Vuoden 2022 PISA-tuloksissa Kasavuoren koulun tytöt kuitenkin ylittivät kansallisen keskiarvon sekä lukutaidossa että matematiikassa, joten mittari on tältä osin toteutunut. Poikien tulokset jäivät alle sekä koulun tyttöjen että kansallisen poikien keskiarvon, erityisesti lukutaidossa. Tulosten parantamiseksi koulu seuraa lukutaidon kehitystä systemaattisesti sukupuolittain eri luokka-asteilla ja tarjoaa kohdennettua tukea heti haasteiden ilmetessä, painottaen poikien osaamisen vahvistamista ja oppimiseröjen kaventamista.

Tarkastusvaliokunta toteaa, että *”Pakollisten ylioppilaskokeiden tulosten keskiarvon toteutumista tavoitetasoon ei ole mahdollista arvioida, koska tulos oli laskettu eri parametrein kuin tavoitetaso.”* Kaupungin strategiassa lukioiden pakollisten ylioppilaskokeiden keskiarvon tavoitteeksi on asetettu yli 4,5 asteikolla 1–5. Opetustoimen käytettävissä oleva tieto perustuu kuitenkin asteikkoon 0–7 (L=7, E=6, M=5, C=4, B=3, A=2, I=0) ja sisältää myös muut kuin pakolliset kokeet. Näin ollen tavoitteen skaala ei ole suoraan vertailukelpoinen saatavilla olevan tiedon kanssa. Jatkossa strategian mittareiden asettamisessa varmistetaan, että käytettävä skaala vastaa saatavilla olevaa tietoa ja tulokset voidaan raportoida vertailukelpoisesti.

Tarkastusvaliokunta toteaa, että *”Opetuksen vaikuttavuutta nuorisotyöttömyyden häviämiseksi ei toteutunut, koska Kauniaisten nuorisotyöttömyys oli vuonna 2024 7,2 %”*. Luku osoittaa, että nuorten työllistymisessä on edelleen haasteita. Espoo ja Kauniainen muodostavat yhteisen työllisyysalueen, jossa alle 30-vuotiaiden työttömyys nousi vuoden takaisesta 23,6 % (huhtikuu 2025). Myös muualla Uudellamaalla nuorten työttömyys on ollut kasvussa, mikä kuvastaa laajempaa alueellista kehitystä. Kuitenkin Espoo-Kauniainen työllisyysalueen aktivointiaste – eli työllisyys- ja aktivointipalvelujen piiriin kuuluvien työttömien osuus – oli huhtikuussa 2025 maan keskiarvoa korkeampi, mikä osoittaa aktiivisia toimenpiteitä nuorten työllistymisen tukemiseksi. Kauniainen tekee tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa kehittääkseen entistä vaikuttavampia toimenpiteitä nuorten työllistymisen edistämiseksi.

Tarkastusvaliokunta toteaa, että *”S2 oppilaiden oppimistulokset kapenivat verrattuna S1 oppilaiden oppimistuloksiin. Ero oli 0,68 vuonna 2024, kun se oli 0,91 vuonna 2023.”* S2-oppilaiden oppimistulosten kapeneminen verrattuna S1-oppilaisiin on positiivinen kehitys. Tähän haasteeseen kiinnitetään kuitenkin edelleen erityistä huomiota muun muassa tukipalveluiden vahvistamisella ja opetuksen eriyttämisellä, jotta kieli- ja oppimiserot voidaan kaventaa.

Kokonaisuudessaan jatkamme systemaattista työtä opetuksen kehittämiseksi ja oppimispolkujen eheyttämiseksi, ottaen huomioon tarkastusvaliokunnan suositukset ja kehittämistarpeet.